Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ UNII EUROPEJSKIEJ (w pełnym składzie)

z dnia 29 czerwca 2011 r.*

Służba publiczna — Personel kontraktowy — Ogłoszenie o przyjmowaniu zgłoszeń do pracy — Proces preselekcji — Wymogi dotyczące znajomości języków — Dyskryminacja — Zakłócenia przebiegu egzaminów

W sprawie F-7/07

mającej za przedmiot skargę wniesioną na podstawie art. 236 WE i art. 152 EWEA,

Marie-Thérèse Angioi, zamieszkała w Valenciennes (Francja), reprezentowana przez adwokata M.A. Lucasa,

strona skarżąca,

popierana przez:

Królestwo Hiszpanii, reprezentowane przez F. Díeza Morena, abogado del Estado,

oraz

Republikę Włoską, reprezentowaną początkowo przez I. Braguglię, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez P. Gentilego, avvocato dello Stato, a następnie przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez P. Gentilego, avvocato dello Stato,

interwenienci,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej przez J. Curralla oraz M. Velardo, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (w pełnym składzie),

w składzie: P. Mahoney, prezes, S. Gervasoni, prezes izby, H. Kreppel (sprawozdawca), H. Tagaras i S. Van Raepenbusch, sędziowie,

sekretarz: W. Hakenberg,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 30 czerwca 2009 r.,

* Język postępowania: francuski.

wydaje następujący

Wyrok

1 Skargą, która wpłynęła do sekretariatu Sądu faksem w dniu 29 stycznia 2007 r. (oryginał złożono w dniu 2 lutego 2007 r.) M.T. Angioi żąda stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 14 marca 2006 r., na mocy której Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO) w związku z ogłoszeniem o przyjmowaniu zgłoszeń do pracy w celu stworzenia bazy danych kandydatów, którzy mogą być zatrudnieni jako członkowie personelu kontraktowego, wykluczył skarżącą z udziału w kolejnych etapach testów preselekcyjnych z powodu uzyskania niewystarczających wyników podczas pierwszych testów mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi.

Ramy prawne

1. *Przepisy dotyczące członków personelu*

2 Artykuł 12 akapit pierwszy WE, w wersji obowiązującej w chwili przyjęcia decyzji, o której mowa w punkcie poprzednim, stanowi:

„W zakresie zastosowania niniejszego traktatu i bez uszczerbku dla postanowień szczególnych, które on przewiduje, zakazana jest wszelka dyskryminacja ze względu na przynależność państwową”.

3 Artykuł 290 WE stanowi:

„System językowy instytucji [Unii Europejskiej] określa Rada [Unii Europejskiej], stanowiąc jednomyślnie, bez uszczerbku dla postanowień statutu Trybunału Sprawiedliwości [Unii Europejskiej]”.

4 Zgodnie z art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, proklamowanej w Nicei w dniu 7 grudnia 2000 r. (Dz.U. C 364, s. 1, zwanej dalej „kartą praw podstawowych”), zatytułowanym „Różnorodność kulturowa, religijna i językowa”:

„Unia szanuje różnorodność kulturową, religijną i językową”.

5 Artykuły 1–6 rozporządzenia Rady nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17, s. 385), w wersji znajdującej zastosowanie w niniejszej sprawie, stanowią:

„Artykuł 1

Językami urzędowymi i językami roboczymi instytucji Unii są języki: angielski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, litewski, łotewski, maltański, niemiecki, niderlandzki, polski, portugalski, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski i włoski.

Artykuł 2

Dokumenty kierowane do instytucji przez państwo członkowskie lub osobę podlegającą jurysdykcji państwa członkowskiego są sporządzane w jednym z języków urzędowych, do wyboru przez nadawcę. Odpowiedź jest sporządzana w tym samym języku.

Artykuł 3

Dokumenty kierowane przez instytucję do państwa członkowskiego lub osoby podlegającej jurysdykcji państwa członkowskiego są sporządzane w języku tego państwa.

Artykuł 4

Rozporządzenia i inne dokumenty powszechnie obowiązujące sporządza się w dwudziestu językach urzędowych.

Artykuł 5

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej publikuje się w dwudziestu językach urzędowych.

Artykuł 6

Instytucje mogą określić szczegółowe zasady stosowania systemu językowego w swych regulaminach".

6 Artykuł 1d Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej (zwanego dalej „regulaminem pracowniczym"), w wersji znajdującej zastosowanie w niniejszej sprawie, stanowi:

„1. W stosowaniu niniejszego regulaminu pracowniczego zakazuje się wszelkich przejawów dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne i inne, przynależność do mniejszości narodowej, status majątkowy, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

[…]

6. Przy stosowaniu zasady niedyskryminacji oraz zasady proporcjonalności należy zapewnić, by wszelkie ograniczenia tych zasad opierały się na obiektywnych i uzasadnionych podstawach oraz służyły osiągnięciu zgodnych z prawem celów w ramach ogólnego interesu polityki kadrowej. Cele te mogą w szczególności uzasadniać ustalanie wieku przymusowego przejścia w stan spoczynku oraz wieku minimalnego do uzyskania świadczeń emerytalnych za wysługę lat".

7 Artykuł 82 Warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej (zwanych dalej „WZIP"), w wersji znajdującej zastosowanie w niniejszej sprawie, stanowi:

„1. Personel kontraktowy jest wybierany z uwzględnieniem możliwie najszerszej bazy geograficznej, spośród obywateli państw członkowskich, bez względu na rasę czy pochodzenie etniczne, poglądy polityczne, filozoficzne lub religijne, wiek, niepełnosprawność, płeć lub orientację seksualną oraz bez względu na stan cywilny lub sytuację rodzinną.

[…]

3. Członek personelu kontraktowego może być zatrudniony wyłącznie pod warunkiem, że:

[…]

e) wykazał gruntowną znajomość jednego z języków [Unii] oraz zadawalającą znajomość innego języka [Unii] w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich obowiązków.

[…]

5. [EPSO] wspomaga na wniosek różnych instytucji działania w zakresie wyboru pracowników kontraktowych, w szczególności poprzez określenie treści testów i organizację procedur selekcyjnych. [EPSO] zapewnia przejrzystość procedur selekcyjnych stosowanych przy naborze pracowników kontraktowych.

[…]".

8 Artykuł 3 ust. 2 decyzji 2002/620/WE Parlamentu Europejskiego, Rady, Komisji, Trybunału Sprawiedliwości, Trybunału Obrachunkowego, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 25 lipca 2002 r. ustanawiającej Urząd Doboru Kadr Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 197, s. 53) stanowi, że „[EPSO] może wspierać instytucje, organy, urzędy i agencje ustanowione przez traktaty lub zgodnie z nimi w ich wewnętrznych konkursach i przy selekcji innych pracowników".

2. *Ogłoszenie o przyjmowaniu zgłoszeń do pracy*

9 W 2005 r. EPSO opublikowało „w imieniu instytucji europejskich, a w szczególności Komisji i Rady" ogłoszenie o przyjmowaniu zgłoszeń do pracy „w celu stworzenia bazy danych kandydatów, którzy mogą być zatrudnieni jako członkowie personelu kontraktowego wykonujący różne zadania w ramach instytucji europejskich" (zwane dalej „ogłoszeniem"). Ogłoszenie było umieszczone na stronie internetowej EPSO w okresie od dnia 20 czerwca 2005 r. do dnia 20 lipca 2005 r.

10 Tytuł A pkt 2 ogłoszenia, zatytułowany „Poszukiwany profil", brzmiał następująco:

„Celem ogłoszenia jest rekrutacja personelu o następujących umiejętnościach ogólnych:

dla grupy funkcyjnej I: woźni, kierowcy, pomocnicy w zakresie zadań administracyjnych, pracownicy fizyczni;

dla grupy funkcyjnej II: pracownicy żłobka (głównie wychowawczynie), kierownicy biur/pracownicy, sekretarki, personel techniczny;

dla grupy funkcyjnej III: zarządzanie finansami, informatyka/technologia, personel wykonawczy;

dla grupy funkcyjnej IV: zadania administracyjne, komunikacja, doradcy, badania, inżynierzy, lingwiści, architekci […]".

11 Tytuł A pkt 3 ogłoszenia, zatytułowany „Warunki dopuszczenia i warunki ogólne", stanowił, że aby przedstawić kandydaturę na stanowisko członka personelu kontraktowego, każdy z kandydatów powinien spełniać warunki dopuszczenia do danej grupy funkcyjnej oraz warunki ogólne.

12 Jeżeli chodzi o warunki dopuszczenia tytuł A pkt 3 lit. a) ogłoszenia, zatytułowany „Minimalne wymagane wykształcenie", wymagał w odniesieniu do kandydatów na stanowiska członków personelu kontraktowego w grupie funkcyjnej II wykształcenia wyższego, potwierdzonego dyplomem, lub wykształcenia średniego, potwierdzonego świadectwem uprawniającym do podjęcia studiów wyższych, oraz odpowiedniego trzyletniego doświadczenia (zamiast wspomnianego dyplomu można było przedstawić świadectwo uzyskania odpowiedniego wykształcenia zawodowego wymagającego co najmniej 3 lat nauki, jeżeli w chwili wydania takiego świadectwa nie istniała możliwość uzyskania analogicznego świadectwa wykształcenia zawodowego uprawniającego do podjęcia studiów wyższych) lub też wykształcenia średniego oraz odpowiedniej dwuletniej specjalizacji uzupełniającej i odpowiedniego pięcioletniego doświadczenia zawodowego.

13 Co się tyczy warunków ogólnych tytuł A pkt 3 lit. b) francuskiej wersji ogłoszenia ustanawiał w odniesieniu do kandydatów między innymi warunki: „posiadania gruntownej znajomości jednego z urzędowych języków Unii Europejskiej ([angielski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, litewski, łotewski, maltański, niemiecki, niderlandzki, polski, portugalski, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski i włoski]) – języka głównego (domyślnie za język główny można [było] uznać język przynależności państwowej kandydata lub język obowiązujący w ramach zdobytego wykształcenia) oraz zadowalającej znajomości [języka niemieckiego, języka angielskiego lub języka francuskiego] – drugiego języka (który nie [mógł] pokrywać się z językiem głównym)”.

14 Wyrażenia „język główny” i „drugi język” zawarte w tytule A pkt 3 lit. b) ogłoszenia zapisane zostały pogrubionym drukiem.

15 Zgodnie z tytułem C ogłoszenia, zatytułowanym „Przebieg egzaminów”, procedura selekcyjna miała obejmować trzy kolejne etapy, a mianowicie „zatwierdzenie podań”, „testy preselekcyjne” oraz „selekcję w celu ewentualnego zatrudnienia”.

16 Jeżeli chodzi o etap pierwszy, czyli zatwierdzenie podań, przewidziane zostało, że EPSO stworzy zatwierdzoną bazę danych kandydatów odpowiadających profilom umiejętności i posiadających kwalifikacje określone w ogłoszeniu, następnie przekaże tę bazę danych komisji ds. naboru, tak aby mogła ona opracować listę kandydatów dopuszczonych do testów preselekcyjnych.

17 Jeżeli chodzi o etap drugi, a więc testy preselekcyjne, w ogłoszeniu wskazano, iż kandydaci figurujący we wspomnianej w punkcie poprzednim bazie danych zostaną zaproszeni do udziału w trzech rodzajach testów, a mianowicie:

— testach umiejętności w celu zbadania ich „kompetencji ogólnych”, a w szczególności „zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi oraz znajomości języków”;

— przeprowadzonym w tym samym czasie teście mającym ocenić „wiedzę na temat integracji europejskiej i instytucji europejskich”;

— przeprowadzonym w późniejszym terminie teście z konkretnej dziedziny w celu zbadania „konkretnych kompetencji kandydatów”.

18 Zostało ponadto sprecyzowane, że testy preselekcyjne będą przeprowadzone „w drugim języku (niemiecki, angielski, francuski)”, który „nie może się pokrywać z językiem głównym”.

19 Wreszcie jeżeli chodzi o etap trzeci, a mianowicie selekcję w celu ewentualnego zatrudnienia, w ogłoszeniu ustanowiono, iż nazwiska kandydatów, którzy pomyślnie przeszli testy, będą figurowały w ostatecznej bazie danych dostępnej dla instytucji europejskich, tak by instytucje te mogły wybrać kandydatów i zaprosić na rozmowę kwalifikacyjną tych spośród nich, którzy „najlepiej odpowiadają zapotrzebowaniu instytucji”.

20 Przewodnik dla kandydatów, do którego odsyłał tytuł B ogłoszenia, w celu umożliwienia kandydatom „poprawnego złożenia kandydatury” informował, iż przy wyborze języka głównego kandydaci powinni wskazać swój „pierwszy język”, wybierając go w menu rozwijanym.

21 Wreszcie w rubryce „często zadawane pytania” na stronie internetowej EPSO zamieszczono następujące informacje dotyczące ogłoszenia:

„Jak należy rozumieć pojęcia »język główny« i »drugi język«?

Co do zasady językiem głównym jest język przynależności państwowej, jeżeli jest on jednym z 20 języków urzędowych Unii Europejskiej. W przypadku państw mających dwa lub więcej języków urzędowych językiem głównym jest język nauczania w ramach obowiązku szkolnego. Językiem drugim jest język, w którym zostaną przeprowadzone testy w razie pomyślnego przejścia preselekcji. Język ten nie może pokrywać się z językiem głównym. W przypadku niniejszego ogłoszenia drugim językiem musi być język niemiecki, angielski lub francuski. Wymagana jest zadowalająca znajomość drugiego języka".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

22 Po publikacji ogłoszenia skarżąca, obywatelka francuska, której rodzice są narodowości włoskiej, przedstawiła kandydaturę na stanowisko członka personelu kontraktowego w grupie funkcyjnej II, o profilu „zarządzanie biurem (sekretariat)".

23 W podaniu sporządzonym drogą elektroniczną skarżąca wskazała, że jej językiem głównym i drugim językiem, czyli tym, w którym mają odbyć się testy preselekcyjne, jest francuski.

24 W wiadomości elektronicznej z dnia 4 października 2005 r. EPSO poinformowało skarżącą, iż komisja ds. naboru uwzględniła jej kandydaturę i że w późniejszym terminie zostanie zaproszona do wzięcia udziału w testach preselekcyjnych. W wiadomości tej zawarto informację, iż „językiem głównym" skarżącej jest język francuski, a „językiem, w którym przystąpi ona do testów" – język angielski.

25 W dniu 15 listopada 2005 r. skarżąca przesłała EPSO e-mail, by przypomnieć, że jako język testów preselekcyjnych wybrała język francuski, a nie angielski.

26 E-mailem z dnia 28 listopada 2005 r. EPSO odpowiedziało skarżącej, że językiem testów preselekcyjnych nie może być język główny i zasugerowało skarżącej „ponowne zapoznanie się z ogłoszeniem". Po tym e-mailu skarżąca zgodziła się na przystąpienie do testów preselekcyjnych w języku angielskim.

27 W dniu 21 listopada 2005 r. EPSO opublikowało zawiadomienie dotyczące struktury i oceny testów preselekcyjnych (zwane dalej „zawiadomieniem z dnia 21 listopada 2005 r."). W zawiadomieniu tym wyjaśniono, że:

— pierwsze testy, mające na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, obejmą odpowiednio 25 i 20 pytań wielokrotnego wyboru;

— drugi test, dotyczący wiedzy na temat Unii Europejskiej, obejmie 30 pytań wielokrotnego wyboru;

— przedmiotem trzeciego testu będzie sprawdzenie „wiedzy z konkretnej dziedziny (z zakresu dziedziny wskazanej jako pierwszy wybór w zgłoszeniu)".

28 W zawiadomieniu z dnia 21 listopada 2005 r. wskazano również, iż „jedynie testy dotyczące zdolności rozumowania i znajomości problematyki europejskiej zostaną przeprowadzone na tym etapie" oraz że „kandydaci zostaną wezwani do udziału w testach dotyczących wiedzy z konkretnej dziedziny w terminie późniejszym", z wyjątkiem „kandydatów do grupy funkcyjnej II, profil sekretarski, którzy odbędą wszystkie testy jednocześnie na tym etapie".

29 Wreszcie również w zawiadomieniu z dnia 21 listopada 2005 r. podkreślono, iż „progi zaliczenia dające prawo do wpisu do bazy danych" wynoszą w przypadku grupy funkcyjnej II w odniesieniu do ogólnego wyniku z wszystkich testów 45% oraz 35% w odniesieniu do wyniku wymaganego w przypadku testów zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi.

30 W dniu 6 stycznia 2006 r. w Brukseli (Belgia) pod nadzorem osób wyznaczonych przez spółkę, której EPSO zleciło organizację testów preselekcyjnych, skarżąca przystąpiła do testów mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, testu dotyczącego wiedzy na temat Unii Europejskiej oraz testu sprawdzającego wiedzę szczególną z konkretnej dziedziny. Według skarżącej przebieg testów preselekcyjnych został zakłócony przez usterki w obsłudze jej komputera, które wystąpiły co najmniej 4 razy. Wniosek skarżącej o wystawienie jej dokumentu zaświadczającego wystąpienie wspomnianych okoliczności pozostał bez odpowiedzi.

31 W wiadomości elektronicznej z dnia 27 lutego 2006 r. EPSO poinformowało skarżącą, iż pomyślnie przeszła testy preselekcyjne oraz że jej nazwisko zostanie umieszczone w bazie danych, do której instytucje europejskie będą miały dostęp w celu wyboru i zapraszania na rozmowy kwalifikacyjne kandydatów, którzy najlepiej odpowiadają ich zapotrzebowaniu.

32 W dniu 14 marca 2006 r. EPSO przesłało skarżącej e-mail o następującej treści (zwany dalej „decyzją z dnia 14 marca 2006 r."):

„Szanowny Kandydacie/Szanowna Kandydatko,

W wyniku błędu przy sporządzaniu pism adresowanych do kandydatów ograniczona liczba kandydatów, w tym również Pani, otrzymała dwa różne i sprzeczne ze sobą pisma dotyczące uzyskanych wyników.

W celu wyjaśnienia dotyczących Pani informacji, pragnę potwierdzić, iż uzyskane przez Panią wyniki są następujące:

— Rozumienie tekstu pisanego : 32,00%

— Operowanie danymi liczbowymi : 35,00%

Suma wyników z rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi: 33,33%

Minimum wymagane dla grupy funkcyjnej II: 35,00%

W związku z tym z przykrością informuję, że oceny uzyskane przez Panią [na testach mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi] nie są wystarczające, aby EPSO mogło dopuścić Panią do następnego etapu selekcji.

[…]

Proszę przyjąć moje przeprosiny za powstałe niedogodności".

33 Pismem z dnia 10 kwietnia 2006 r., zatytułowanym „Zakwestionowanie wyników testu", skarżąca zakwestionowała decyzję z dnia 14 marca 2006 r. Podkreśliła ona, że podczas przebiegu jej testów preselekcyjnych była „kilkukrotnie" zmuszona do ich przerwania z powodu „usterek informatycznych", oraz stwierdziła, iż „jej nazwisko powinno zostać utrzymane w bazie danych EPSO".

34 E-mailem z dnia 19 kwietnia 2006 r. EPSO odpowiedziało skarżącej, informując ją ponownie, iż udzieliła jedynie 33,33% poprawnych odpowiedzi na testach mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, podczas gdy wymagane minimum wynosiło 35%. Jeżeli chodzi o zarzuty skarżącej dotyczące doświadczonych przez nią zakłóceń informatycznych EPSO stwierdziło, że zarzuty te zostały zgłoszone „zdecydowanie zbyt późno", że „nie ma już możliwości sprawdzenia, czy rzeczywiście wystąpiły nieprawidłowości w funkcjonowaniu [stanowiska komputerowego, na którym zdawała ona testy]" oraz że w każdym wypadku „zarejestrowane rezultaty wydawały się całkowicie normalne".

35 E-mailem wysłanym tego samego dnia do EPSO skarżąca przypomniała, iż zasygnalizowała wystąpienie zakłóceń informatycznych jeszcze w sali, w której odbyły się egzaminy, i następnie ponownie po otrzymaniu decyzji z dnia 14 marca 2006 r. oraz stwierdziła, że nie można wykluczyć, iż zakłócenia te miały wpływ na odrzucenie jej kandydatury.

36 W odpowiedzi w dniu 20 kwietnia 2006 r. EPSO przesłało skarżącej następujący e-mail:

„[…]

Wyrażamy całkowitą gotowość do przeanalizowania przedstawionych przez Panią okoliczności, choć jest niezbędne, aby przekazała nam Pani należyte informacje. Jeżeli przy okazji wystąpienia przedstawionych przez Panią faktów zwróciła się Pani z wnioskiem do osób nadzorujących, to otrzymała Pani numer problemu. Prosimy zatem o przekazanie nam tego numeru, aby umożliwić nam zbadanie sprawy. Testy są nagrywane, jeżeli więc wystąpił problem, to osoby nadzorujące zarejestrowały go w dzienniku, a my odnajdziemy informacje o tych faktach”.

37 Tego samego dnia skarżąca przesłała EPSO e-mail, w którym zauważyła, iż „w żadnym razie nie otrzymała numeru problemu”, pomimo tego, że się o to zwróciła, oraz uściśliła, że nie podano jej ani nazwiska osoby nadzorującej, ani nazwiska osoby, która interweniowała w celu rozwiązania problemów informatycznych.

38 Skarżąca miała możliwość zapoznania się z umieszczoną na stronie internetowej EPSO tabelą zawierającą dla każdego z pytań zadanych jej w ramach testu odpowiednio: prawidłową odpowiedź, udzieloną przez nią odpowiedź oraz czas udzielenia odpowiedzi. W tabeli tej, która nie zawierała treści przedstawionych pytań, figurowała jednak wzmianka, że skarżąca otrzymała z urzędu 1 pkt z uwagi na nieczytelność jednego z pytań.

39 Pismem z dnia 14 czerwca 2006 r., które wpłynęło do Komisji Wspólnot Europejskich faksem, skarżąca wniosła w oparciu o art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego zażalenie między innymi na decyzję z dnia 14 marca 2006 r. W piśmie tym zażądała, aby administracja przekazała jej treść pytań zadanych jej w teście mającym na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi.

40 Decyzją z dnia 11 października 2006 r. organ upoważniony do zawierania umów oddalił zażalenie.

Żądania stron i przebieg postępowania

41 Skarżąca wniosła niniejszą skargę w dniu 29 stycznia 2007 r.

42 Skarżąca wnosi do Sądu o:

„– […] stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 14 marca 2006 r. […];

– […] stwierdzenie nieważności decyzji EPSO lub komisji ds. naboru o niezarejestrowaniu skarżącej w bazie danych kandydatów, którzy pomyślnie przeszli testy preselekcyjne;

– […] stwierdzenie nieważności kolejnych działań związanych z selekcją kandydatów;

– […] obciążenie [Komisji] kosztami postępowania”.

43 Komisja wnosi do Sądu o:

„– oddalenie skargi;

– zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych”.

44 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 kwietnia 2007 r. Królestwo Hiszpanii wniosło o dopuszczenie go do udziału w niniejszej sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania strony skarżącej.

45 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 3 maja 2007 r. (oryginał złożono w dniu 4 maja 2007 r.) Republika Włoska wniosło o dopuszczenie jej do udziału w niniejszej sprawie w charakterze interwenienta popierającego żądania strony skarżącej.

46 Postanowieniami przewodniczącego drugiej izby Sądu z dnia 19 czerwca 2007 r. Królestwo Hiszpanii i Republika Włoska zostały dopuszczone do postępowania w charakterze interwenientów popierających żądania skarżącej.

47 Po oddaniu sprawy początkowo drugiej izbie Sądu została ona następnie decyzją z dnia 19 lutego 2009 r. przekazana pierwszej izbie Sądu.

48 Decyzją z dnia 17 czerwca 2009 r. sprawa została przekazana pełnemu składowi Sądu.

49 W drodze różnych środków organizacji postępowania Sąd wezwał strony do udzielenia odpowiedzi na pytania i do przedłożenia dokumentów. Strony zastosowały się do tych środków.

50 Sąd wezwał również strony do przedstawienia uwag dotyczących kwestii, czy EPSO posiadało właściwość do przyjęcia decyzji z dnia 14 marca 2006 r.

51 Wreszcie Sąd wezwał strony, z wyjątkiem Republiki Włoskiej, do przedstawienia uwag dotyczących wpływu, jaki na niniejszą sprawę mają wyroki Sądu Unii Europejskiej z dnia 13 września 2010 r. w sprawach połączonych T-156/07 i T-232/07 Hiszpania przeciwko Komisji oraz w sprawach połączonych T-166/07 i T-285/07 Włochy przeciwko Komisji.

52 Dwóch z siedmiu sędziów, którzy brali udział w rozprawie, nie mogło wziąć udziału w naradzie, ponieważ jeden z nich odszedł z Sądu w celu objęcia funkcji sędziego Sądu Unii Europejskiej a drugi nie był w stanie uczestniczyć w naradzie z powodów zdrowotnych.

Co do prawa

1. *W przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności „kolejnych działań związanych z selekcją kandydatów”*

53 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 21 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości znajdującym zastosowanie w postępowaniu przed Sądem na podstawie art. 7 ust. 1 załącznika I do tego statutu oraz art. 44 § 1 lit. c) regulaminu postępowania przed Sądem Pierwszej Instancji stosującym się mutatis mutandis wobec Sądu na podstawie decyzji Rady 2004/752/WE, Euratom z dnia 2 listopada 2004 r. ustanawiającej Sąd do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej (Dz.U. L 333, s. 7) w przypadku skarg wniesionych przed dniem wejścia w życie jego regulaminu postępowania, co miało miejsce w dniu 1 listopada 2007 r., każda skarga powinna zawierać określenie przedmiotu sporu oraz zwięzłe przedstawienie stawianych zarzutów. Elementy te winny być na tyle jasne i precyzyjne, by umożliwiały stronie pozwanej przygotowanie obrony, a Sądowi rozstrzygnięcie w przedmiocie skargi, jeśli zajdzie taka potrzeba bez dodatkowych informacji.

54 W niniejszym przypadku wyżej wymienione żądania nie umożliwiają wyraźnego zidentyfikowania aktu bądź aktów, których stwierdzenie nieważności miałoby dotyczyć, a zatem żądania te należy odrzucić jako niedopuszczalne.

2. *W przedmiocie żądania stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 14 marca 2006 r. oraz „decyzji EPSO lub komisji ds. naboru o niezarejestrowaniu skarżącej w bazie danych kandydatów, którzy uzyskali pomyślny wynik na testach preselekcyjnych”*

55 Na poparcie powyższego żądania skarżąca podnosi trzy zarzuty, z których pierwszy dotyczy naruszenia art. 12 akapit pierwszy WE oraz art. 82 ust. 1 i art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP, drugi dotyczy „naruszenia zasad dobrej administracji, równego traktowania, obiektywizmu i uzasadnionych oczekiwań”, a trzeci dotyczy „naruszenia zasady równego traktowania, […] zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań, przejrzystości i obowiązku uzasadnienia”.

56 Ponadto skarżąca podniosła podczas rozprawy czwarty zarzut, dotyczący okoliczności, że decyzja z dnia 14 marca 2006 r. została przyjęta przez niewłaściwy organ.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, dotyczącego naruszenia art. 12 akapit pierwszy WE oraz art. 82 ust. 1 i art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP

57 W drodze tego zarzutu skarżąca oraz interwenienci podnoszą zasadniczo zarzut niezgodności z prawem ogłoszenia, który można podzielić na trzy części. Tak więc ich zdaniem ogłoszenie jest niezgodne z prawem, ponieważ:

— wymagało od kandydatów wskazania jako języka głównego ich języka przynależności państwowej lub języka nauczania w ramach obowiązku szkolnego (pierwsza część zarzutu),

— zawęziło wybór drugiego języka do języków niemieckiego, angielskiego lub francuskiego (druga część zarzutu),

— zostało niezgodnie z prawem opublikowane wyłącznie w językach niemieckim, angielskim i francuskim i ograniczyło wybór języka korespondencji między EPSO a kandydatami do tych trzech języków (trzecia część zarzutu).

W przedmiocie części pierwszej zarzutu pierwszego, dotyczącej okoliczności, że ogłoszenie niezgodnie z prawem wymagało od kandydatów wskazania jako języka głównego ich języka przynależności państwowej lub języka nauczania w ramach obowiązku szkolnego

– Argumenty stron

58 Skarżąca twierdzi, że art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP, zgodnie z którym członek personelu kontraktowego może być zatrudniony wyłącznie pod warunkiem, że wykazał gruntowną znajomość jednego z języków Unii oraz zadowalającą znajomość innego języka Unii w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich obowiązków, nie wymaga w ogóle, aby językiem, którego gruntowną znajomością musi wykazać się kandydat do pełnienia funkcji członka personelu kontraktowego, koniecznie był jego język przynależności państwowej lub język, w którym zdobył on wykształcenie.

59 Jednakże w tytule A pkt 3 lit. b) ogłoszenia umieszczono wyjaśnienie, iż za „język główny” każdego kandydata, a więc język, którego gruntowną znajomość musi on posiadać zostanie „domyślnie” uznany „jego język przynależności państwowej lub język nauczania w ramach obowiązku szkolnego”. Za pomocą tego wyjaśnienia, zdaniem skarżącej, EPSO dążyło, niezgodnie z art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP, do wykluczenia możliwości wskazania jako języka głównego innego języka niż język przynależności

państwowej tudzież język, w którym zdobyte zostało wykształcenie. Skarżąca podkreśla, że w ten sposób została pozbawiona możliwości wyboru jako języka głównego języka, w którym została wychowana, czyli języka włoskiego.

60 Ponadto, zdaniem skarżącej, wymóg ustanowiony w ogłoszeniu i potwierdzony w przewodniku dla kandydatów, do którego ono odsyłało, oraz w rubryce „często zadawane pytania" na stronie internetowej EPSO, dotyczący wskazania języka przynależności państwowej lub języka, w którym zdobyte zostało wykształcenie, jest niezgodny z art. 12 akapit pierwszy WE i art. 82 ust. 1 WZIP, ponieważ prowadzi on do różnicy w traktowaniu kandydatów ze względu na ich przynależność państwową i pochodzenie narodowościowe. Wymóg ten przeszkodził bowiem w sposób pośredni temu, by niektórzy kandydaci mogli odbyć testy w swoim języku ojczystym, pozostawiając taką możliwość w przypadku kandydatów o innej przynależności państwowej lub innym pochodzeniu narodowościowym.

61 Skarżąca dodaje, że nie powinno się uwzględnić argumentu przedstawionego przez Komisję w decyzji o oddaleniu zażalenia, zgodnie z którym termin „domyślnie" figurujący w ogłoszeniu wskazuje na to, iż kandydaci dysponowali swobodnym wyborem języka głównego. W istocie, abstrahując od nieprecyzyjności tego terminu, pojawił się on wyłącznie w wersji angielskiej i francuskiej ogłoszenia, ale nie w wersji niemieckiej.

62 W każdym wypadku, zdaniem skarżącej, ogłoszenie nie było zgodne z jego prawnym celem, polegającym na poinformowaniu zainteresowanych tak dokładnie jak to możliwe o warunkach wymaganych dla sprawowania stanowisk do obsadzenia w taki sposób, by zainteresowani mogli ocenić celowość złożenia kandydatury.

63 W ramach obrony Komisja wnosi o oddalenie pierwszej części zarzutu pierwszego.

64 Komisja stwierdza najpierw, że żaden przepis ogłoszenia ani żadne postanowienie zawarte w przewodniku dla kandydatów tudzież na stronie internetowej EPSO nie wymagały od kandydatów wskazania języka przynależności państwowej lub języka, w którym zostało zdobyte wykształcenie jako ich języka głównego. Według Komisji kryteria języka przynależności państwowej i języka wykształcenia figurowały w ogłoszeniu jedynie pomocniczo, tak aby zaradzić opuszczeniu tej rubryki przez nieuwagę przez kandydatów w trakcie dokonywania zapisu.

65 W każdym wypadku Komisja podkreśla w swojej duplice, że skarżąca nie mogła wybrać innego języka niż język francuski. Zdaniem Komisji kandydaci mieli bowiem obowiązek wyboru jako języka głównego tego języka, którym najlepiej się posługują. Zaś w niniejszym przypadku stopień znajomości języka francuskiego przez skarżącą jest wyższy niż stopień jej znajomości języka włoskiego. Tak więc jeżeli skarżąca wybrałaby język włoski jako język główny, a język francuski jako drugi język, to przyniosłoby jej to nienależną korzyść, ponieważ testy odbyłyby się w języku, którym posługuje się ona najlepiej. Tymczasem ogłoszenie miało na celu zagwarantowanie kandydatom równych szans poprzez nałożenie wymogu przystąpienia do testów preselekcyjnych w języku, którym, jak można zakładać, posługują się oni gorzej niż językiem głównym.

66 Podczas rozprawy Komisja stwierdziła jednak wyraźnie, iż wbrew temu co dała do zrozumienia w duplice, kandydaci mieli prawo wyboru jako swojego języka głównego jakiegokolwiek języka, którego gruntowną znajomość posiadają. Tak więc według Komisji skarżąca miała możliwość wskazania języka włoskiego jako języka głównego, a języka francuskiego jako drugiego języka i w efekcie przystąpienia do testów preselekcyjnych w języku francuskim. Komisja dodaje jednak, iż zainteresowana dokonała swobodnego wyboru, wskazując język francuski jako swój język główny.

– Ocena Sądu

67 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że zgodnie z art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP członek personelu kontraktowego może być zatrudniony wyłącznie pod warunkiem, że między innymi wykazał „gruntowną znajomość jednego z języków [Unii]".

68 Chociaż językiem, którego gruntowną znajomość posiada kandydat do pełnienia funkcji członka personelu kontraktowego z reguły jest jego język przynależności państwowej lub język, w którym zdobył on wykształcenie, nie można jednak wykluczyć, co przyznała również Komisja podczas rozprawy, iż dany kandydat wykazuje także gruntowną znajomość innego języka. W związku z brakiem jakichkolwiek wskazówek w tym względzie w art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP jest oczywiste, iż twórcy tego artykułu nie zmierzali do tego, by językiem, którego gruntowną znajomością musi się wykazać kandydat do pełnienia funkcji członka personelu kontraktowego, był wyłącznie jego język przynależności państwowej lub w przypadku kandydata będącego obywatelem państwa członkowskiego mającego więcej niż jeden język urzędowy – język, w którym kandydat ten zdobył wykształcenie.

69 Należy więc zbadać, czy w niniejszym przypadku, jak twierdzi skarżąca, EPSO nałożyło na kandydatów obowiązek wskazania ich języka przynależności państwowej lub języka, w którym zdobyli wykształcenie jako języka głównego, co stanowiłoby naruszenie art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP.

70 W tym względzie należy przypomnieć, iż tytuł A pkt 3 lit. b) francuskiej wersji ogłoszenia ustanawiał w odniesieniu do kandydatów między innymi warunek „posiadania gruntownej znajomości jednego z urzędowych języków Unii Europejskiej […] – języka głównego" i uściślał w nawiasie, że „domyślnie za język główny można uznać język przynależności państwowej kandydata lub język obowiązujący w ramach zdobytego wykształcenia".

71 Wbrew temu, co utrzymuje skarżąca, tej ostatniej informacji, która figuruje również w angielskiej wersji ogłoszenia, nie można interpretować w ten sposób, że wynika z niej obowiązek wskazania przez kandydatów jako języka głównego ich języka przynależności państwowej lub w przypadku kandydatów, którzy zdobyli wykształcenie w państwie członkowskim mającym dwa lub więcej języków urzędowych – języka, w którym je zdobyli. Użycie terminu „domyślnie" wskazuje bowiem na to, iż EPSO umieściło ten fragment wyłącznie w celu poinformowania kandydatów, że w razie niewskazania przez nich języka głównego podczas dokonywania zapisu EPSO zaradzi temu zaniechaniu poprzez wpisanie w to miejsce języka przynależności państwowej lub języka, w którym zostało zdobyte wykształcenie, w odniesieniu do których to języków można zakładać, że kandydat zna je najlepiej.

72 Co prawda niemiecka wersja ogłoszenia różni się od wersji francuskiej i angielskiej i brzmi następująco: „Sie müssen über eine gründliche Kenntnis einer der Amtssprachen der Europäischen Union verfügen […] – Hauptsprache (als Hauptsprache wird die Landessprache des Bewerbers oder die Sprache der Pflichtschule betrachtet) […]" [Należy posiadać gruntowną znajomość jednego z urzędowych języków Unii Europejskiej […] – języka głównego (za język główny uznaje się język przynależności państwowej kandydata lub język nauczania w ramach obowiązku szkolnego) […]]. Jednakże zgodnie z utrwalonym orzecznictwem potrzeba jednolitego stosowania i związanej z nim jednolitej wykładni przepisów z zakresu prawa Unii stoi na przeszkodzie wzięciu pod uwagę tylko jednej z jego wersji z osobna i wymaga, by akt ten był interpretowany zarówno w kontekście rzeczywistej woli jego autora jak i zamierzonego przez niego celu, w świetle w szczególności innych wersji sporządzonych w językach Unii (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie F-83/07 Zangerl-Posselt przeciwko Komisji, pkt 49 i przytoczone orzecznictwo, będący przedmiotem odwołania przed Sądem Unii Europejskiej, sprawa T-62/10 P, w toku). Ponieważ w niniejszym przypadku wersja niemiecka jest w mniejszości w stosunku do dwóch innych wersji językowych rozpatrywanego aktu, właśnie tym dwóm wersjom należy przypisać pierwszeństwo. Dodatkowo skarżąca, która w ogóle nie wskazała w kandydaturze, iż w jakimkolwiek stopniu, choćby pobieżnym, zna język niemiecki, nie może skutecznie twierdzić, że niemiecka wersja ogłoszenia wprowadziła ją w błąd, dając jej do zrozumienia, że miała obowiązek wyboru języka przynależności państwowej jako języka głównego.

73 Należy wreszcie zauważyć, iż w rubryce „często zadawane pytania" na swojej stronie internetowej EPSO w ramach odpowiedzi na pytanie „Jak należy rozumieć pojęcia »język główny« i »drugi język«?" poinformowało, że „co do zasady językiem głównym jest język przynależności państwowej, jeżeli należy on do 20 języków urzędowych Unii Europejskiej [oraz że] w przypadku państw mających dwa lub więcej języków urzędowych językiem głównym jest język nauczania w ramach obowiązku szkolnego". Tak więc, użycie określenia „co do zasady" wskazuje na to, że EPSO nie wykluczało, iż kandydaci mogą wskazać jako język główny egzaminów, o których mowa w ogłoszeniu, inny język niż język przynależności państwowej lub język, w którym zdobyli wykształcenie, pod warunkiem że posiadają gruntowną znajomość tego innego języka.

74 W tych okolicznościach, ponieważ skarżąca bezzasadnie utrzymuje, iż została zmuszona przez EPSO do wskazania języka przynależności państwowej jako języka głównego, zarzut dotyczący naruszenia art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP nie może zostać uwzględniony. Z tych samych względów wniosek ten odnosi się również do zarzutów dotyczących naruszenia art. 12 akapit pierwszy WE i art. 82 ust. 1 WZIP.

75 Wobec powyższego część pierwszą zarzutu pierwszego należy oddalić jako bezzasadną.

W przedmiocie części drugiej zarzutu pierwszego, dotyczącej okoliczności, że w ogłoszeniu niezgodnie z prawem zawężono wybór drugiego języka do języków niemieckiego, angielskiego i francuskiego

– Argumenty stron

76 Tytułem wstępu skarżąca przypomina, iż z art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP wynika, że organ administracji może wymagać od kandydata do pełnienia funkcji członka personelu kontraktowego zadawalającej znajomości danego języka, jedynie gdy funkcje, które mają zostać mu powierzone, mają szczególny charakter. Zdaniem zainteresowanej EPSO nie spełniło jednak tego warunku, ponieważ w ogłoszeniu zawęziło w przypadku drugiego języka zakres wyboru do języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego, podczas gdy nie wszystkie funkcje, które kandydaci mieli wykonywać w razie ich zatrudnienia lub nie wszystkie w tym samym stopniu wymagały zadowalającej znajomości tych języków.

77 Skarżąca uściśla również, iż zawężając zakres wyboru w przypadku drugiego języka do języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego, EPSO nie wzięło pod uwagę „zewnętrznego wymiaru" funkcji członka personelu kontraktowego, ponieważ członkowie personelu kontraktowego muszą w relacjach z państwami członkowskimi lub osobami podlegającymi jurysdykcji państw członkowskich używać wszystkich urzędowych języków instytucji Unii.

78 Skarżąca dodaje, iż żaden ze względów, które może podnieść Komisja w celu uzasadnienia ograniczenia zakresu wyboru w przypadku drugiego języka, nie powinien zostać uwzględniony.

79 W istocie jeżeli Komisja uzasadniłaby to ograniczenie trudnościami administracyjnymi – brakiem dysponowania przez EPSO lub spółkę, której zleciło ono organizację testów preselekcyjnych wystarczającymi zasobami materialnymi i ludzkimi, by zorganizować wspomniane testy we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej – ograniczenie to byłoby niezgodne z prawem, gdyż nie miałoby żadnego związku z charakterem stanowisk do obsadzenia.

80 Podobnie jeżeli ograniczenie zostałoby uzasadnione okolicznością, iż angielski, francuski i niemiecki są głównymi językami roboczymi instytucji europejskich, uzasadnienie takie również nie byłoby słuszne. Po pierwsze bowiem, art. 1 rozporządzenia nr 1 stanowi, że wszystkie języki urzędowe Unii Europejskiej, a nie tylko angielski, francuski i niemiecki, są językami roboczymi instytucji. Po drugie, chociaż art. 6 rozporządzenia nr 1 zezwala instytucjom na ustanowienie uproszczonego systemu językowego dla ich czysto wewnętrznych potrzeb, nie wykazano w żaden sposób, że wspomniane

instytucje ustanowiły taki system. W każdym wypadku nie przedstawiono dowodów na to, że konkretnie te trzy języki są językami używanymi najczęściej w ramach wewnętrznego funkcjonowania instytucji.

81 Pomocniczo, w odniesieniu do okoliczności, że języki angielski, francuski i niemiecki są, przynajmniej w instytucjach mających siedzibę w Brukseli lub Luksemburgu, językami, w których prowadzona jest komunikacja wewnętrzna, skarżąca podnosi, iż środki przyjęte przez EPSO dla osiągnięcia realizowanego celu nie są w żadnym stopniu odpowiednie ani tym bardziej proporcjonalne. Jeżeli bowiem chodzi o kandydatów, którzy jako język główny wskazali angielski, francuski lub niemiecki, ustanowiony przez EPSO wymóg wyboru innego spośród tych trzech języków jako drugiego języka prowadzi do tego, iż ci kandydaci muszą wykazać się znajomością dwóch języków, w których odbywa się wewnętrzna komunikacja w instytucjach, podczas gdy od kandydatów, którzy jako język główny wybrali inny język niż angielski, francuski lub niemiecki, wymagano znajomości tylko jednego z języków, w których odbywa się wewnętrzna komunikacja.

82 Skarżąca wywodzi z tego, że ograniczając zakres wyboru w przypadku drugiego języka do języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego i w ten sposób uniemożliwiając jej wybór języka włoskiego, EPSO naruszyło art. 12 WE, zasadę niedyskryminacji oraz art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP.

83 W ramach obrony Komisja podnosi, że nałożony na kandydatów obowiązek wskazania języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego jako drugiego języka jest po prostu odzwierciedleniem interesu polegającego na zapewnieniu wydajnej komunikacji wewnętrznej w instytucjach. Z uwagi bowiem na znaczący wzrost liczby języków urzędowych powinna istnieć możliwość zapewnienia komunikacji wewnętrznej w ten sposób, że wszyscy urzędnicy i inni pracownicy będą znali przynajmniej jeden z języków, które faktycznie są powszechnie używane w instytucjach, a w szczególności w Komisji.

84 Komisja dodaje, że w przypadku kandydatów, którzy jako język główny wskazali język angielski, francuski lub niemiecki, wymóg zadowalającej znajomości innego z tych języków jest zasadny, po pierwsze, ze względu na zapewnienie równego traktowania wszystkich kandydatów, i po drugie, w celu zwiększenia możliwości komunikacji wewnętrznej.

85 Ponadto Komisja podkreśla, że celem ogłoszenia było stworzenie bazy danych kandydatów odpowiadających przyszłym potrzebom w zakresie zatrudnienia, a nie bazy danych dla obsadzenia konkretnego stanowiska, oraz że z tego powodu zapewnienie przez EPSO, by ogół kandydatów wpisanych do bazy danych wykazał się znajomością języków odpowiadającą wszystkim stanowiskom w ramach ich grupy funkcyjnej, które mogą im zostać zaproponowane, było tym bardziej zasadne.

86 Królestwo Hiszpanii i Republika Włoska utrzymują, iż ograniczając zakres wyboru w przypadku języka, którego zadowalającą znajomością musieli wykazać się kandydaci, do języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego, EPSO naruszyło również art. 290 WE, który przyznaje Radzie wyłączną kompetencję do określenia systemu językowego instytucji Unii, decyzję 2002/620, w której nie przyznano EPSO żadnych kompetencji w zakresie systemu językowego, a także art. 22 karty praw podstawowych, gwarantujący różnorodność językową. Wreszcie zdaniem interwenientów, którzy podnoszą, iż kandydaci powinny byli dysponować możliwością wskazania jako drugiego języka któregokolwiek z języków urzędowych Unii, wspomniane ograniczenie jest również naruszeniem zasady uzasadnionych oczekiwań i nie zostało w ogóle uzasadnione.

87 Królestwo Hiszpanii dodaje, że Komisja nie przedstawiła żadnego wyjaśnienia wskazującego na to, że języki angielski, francuski i niemiecki są najczęściej używane w jej strukturach ani że obiektywne względy spowodowały wybór tych języków jako języków komunikacji wewnętrznej. W każdym razie kolegium komisarzy nie przyjęło żadnej decyzji idącej w takim kierunku.

88 Wreszcie Królestwo Hiszpanii zauważa, iż wymogi językowe ustanowione w ogłoszeniu faworyzowały kandydatów będących obywatelami państw członkowskich, których językiem urzędowym jest angielski, francuski lub niemiecki, co stanowi naruszenie art. 12 WE.

– Ocena Sądu

89 Tytułem wstępu należy zwrócić uwagę na to, iż wymogi językowe zawarte w art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP, czyli posiadanie gruntownej znajomości jednego z języków Unii oraz zadowalającej znajomości innego języka Unii w zakresie niezbędnym do wykonywania obowiązków, są tylko minimalnymi warunkami zatrudnienia członka personelu kontraktowego.

90 Wynika z tego, że jeżeli potrzeby służby lub stanowiska tego wymagają, organ administracji może zasadnie określić języki, których gruntowna lub zadowalająca znajomość jest wymagana (zob. a contrario wyrok Trybunału z dnia 4 marca 1964 r. w sprawie 15/63 Lassalle przeciwko Parlamentowi, pkt 73, 74; opinia rzecznika generalnego M. Lagrange'a w tej samej sprawie, s. 94; zob. również ww. wyroki: w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 65; Włochy przeciwko Komisji, pkt 81).

91 Taki wymóg językowy może wynikać ze szczególnego profilu stanowiska, które ma zajmować członek personelu kontraktowego, ale może on wynikać bardziej ogólnie z tego, że dana instytucja ma jeden lub więcej języków, w których odbywa się komunikacja wewnętrzna. Skoro bowiem dana instytucja dysponuje możliwością wyboru ograniczonej liczby języków komunikacji wewnętrznej, nawet bez podjęcia w tym względzie formalnej decyzji, pod warunkiem że wybór ten opiera się na względach obiektywnych związanych z organizacyjnymi potrzebami tej instytucji [zob. podobnie opinia rzecznika generalnego M. Poiaresa Madura w sprawie C-160/03 Hiszpania przeciwko Eurojust (wyrok Trybunału z dnia 15 marca 2006 r.), pkt 49, 56; ww. wyroki: w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 75; w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 93] może ona zasadnie wymagać od członków personelu kontraktowego, których zamierza zatrudnić, znajomości języków odpowiadających językom, w których odbywa się jej komunikacja wewnętrzna. W przeciwnym wypadku instytucja ponosiłaby ryzyko zatrudnienia członka personelu, który nie jest w stanie odpowiednio wykonywać swoich obowiązków w tej instytucji, ponieważ nie może porozumiewać się ze współpracownikami i nie rozumie instrukcji wydawanych przez przełożonych lub napotyka w tym zakresie poważne trudności. W tym względzie należy zauważyć, iż w ww. wyroku w sprawie Włochy przeciwko Komisji, dotyczącym przypadku, w którym EPSO opublikowało ogłoszenie o konkursie zmierzającym do stworzenia listy rezerwy kadrowej w celu obsadzenia wakujących stanowisk administratorów i asystentów w instytucjach europejskich, Sąd Unii Europejskiej uznał nie tylko, że wybór języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego odpowiadał potrzebom organizacyjnym instytucji i organów Unii, lecz również, że EPSO mogło zasadnie wymagać od kandydatów w tych konkursach znajomości jednego z tych trzech języków jako drugiego języka (ww. wyrok w sprawie Włochy przeciwko Komisji, pkt 103).

92 Jednakże należy przypomnieć, że art. 1d ust. 1 regulaminu pracowniczego wyraźnie zakazuje wszelkich przejawów dyskryminacji ze względu na język, a zgodnie z ust. 6 tego przepisu przy stosowaniu zasady niedyskryminacji oraz zasady proporcjonalności należy zapewnić, by wszelkie ograniczenia tych zasad opierały się na obiektywnych i uzasadnionych podstawach oraz służyły osiągnięciu zgodnych z prawem celów w ramach ogólnego interesu polityki kadrowej. Wynika z tego, że warunek dotyczący języka, który nie jest rozsądnie proporcjonalny w stosunku do zamierzonego celu, jest sprzeczny z zasadą niedyskryminacji ze względu na język zagwarantowaną w art. 1d ust. 1 regulaminu pracowniczego. Warunek taki jest niezgodny również z art. 27 regulaminu pracowniczego, zgodnie z którym przy zatrudnianiu administracja dąży do pozyskania do służby urzędników spełniających najwyższe wymogi w zakresie kwalifikacji, wydajności i uczciwości. Wreszcie wymaganie od kandydatów do pełnienia funkcji członków personelu kontraktowego znajomości, choćby tylko zadowalającej, kilku określonych języków, jeżeli wymóg ten nie jest proporcjonalny do realizowanego celu, prowadziłoby do nadania

tym językom uprzywilejowanego statusu, a tymczasem zgodnie z art. 290 WE system językowy Unii Europejskiej określa wyłącznie Rada, stanowiąc jednomyślnie, zaś zgodnie z art. 22 karty praw podstawowych Unia powinna szanować „różnorodność kulturową, religijną i językową".

93 Zarzuty skarżącej i interwenientów należy rozpatrzyć w świetle powyższych rozważań, badając najpierw, czy wymogi językowe figurujące w ogłoszeniu służyły osiągnięciu zgodnego z prawem celu w ramach ogólnego interesu polityki kadrowej, a jeżeli okaże się, że tak jest, sprawdzając, czy wymogi te są rozsądnie proporcjonalne w stosunku do zamierzonego celu.

94 Jeżeli chodzi w pierwszej kolejności o kwestię, czy wymogi językowe figurujące w ogłoszeniu służyły osiągnięciu zgodnego z prawem celu w ramach ogólnego interesu polityki kadrowej, należy przypomnieć, że ogłoszenie zostało opublikowane „w imieniu instytucji europejskich, a w szczególności Komisji i Rady" w celu „stworzenia bazy danych kandydatów, którzy mogą być zatrudnieni jako członkowie personelu kontraktowego wykonujący różne zadania w ramach instytucji europejskich". Z dokumentów przedstawionych w niniejszym postępowaniu wynika zaś, że języki angielski, francuski i niemiecki są językami komunikacji wewnętrznej w instytucjach mogących zatrudnić znaczącą liczbę kandydatów, którzy pomyślnie przeszli egzaminy selekcyjne, a mianowicie w Komisji i w Radzie.

95 Tak więc z uwagi na pozycję, jaką zajmują języki angielski, francuski i niemiecki w ramach instytucji, w których zatrudnieni członkowie personelu kontraktowego mieliby wykonywać zadania, wymogi językowe zawarte w ogłoszeniu służyły osiągnięciu zgodnego z prawem celu w ramach ogólnego interesu polityki kadrowej, a mianowicie zagwarantowaniu, że wspomniani członkowie personelu będą dysponować znajomością języków odpowiadających językom komunikacji wewnętrznej.

96 Należy dodać, że w rozpatrywanym przypadku ogłoszenie miało na celu stworzenie bazy danych kandydatów, którzy mogą być zatrudnieni w różnych instytucjach Unii jako członkowie personelu kontraktowego należący do czterech grup funkcyjnych i „wykonujący różne zadania" w ramach tych instytucji. Tak więc z uwagi na, po pierwsze, różnorodność instytucji mogących zatrudnić osoby, które pomyślnie przeszły testy preselekcyjne, i po drugie, różnorodność stanowisk do obsadzenia, sprawdzenie przez EPSO, czy osoby te będą mogły od razu wykonywać zadania, czyli w szczególności uniknięcie sytuacji, w której nie będą one rozumiały przynajmniej jednego z języków roboczych instytucji mogących je zatrudnić, było zasadne.

97 Ponadto należy przypomnieć, że w przeciwieństwie do urzędników członkowie personelu kontraktowego co do zasady pozostają w instytucjach jedynie przez ograniczony czas, określony w WZIP, oraz że z tego powodu nie można zaradzić ewentualnym brakom językowym tych pracowników poprzez programy szkoleniowe wprowadzane przez instytucje w celu promowania i wspierania różnorodności językowej.

98 W drugiej kolejności należy zająć się kwestią, czy wymogi językowe figurujące w ogłoszeniu są rozsądnie proporcjonalne w stosunku do zamierzonego celu. W tym względzie należy uściślić, że w ww. wyroku w sprawie Włochy przeciwko Komisji (pkt 94) i w ww. wyroku w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji (pkt 75) Sąd Unii Europejskiej orzekł, iż jeżeli instytucja wybrała kilka języków jako języki komunikacji wewnętrznej, to od osób, które zamierza zatrudnić nie może wymagać znajomości więcej niż jednego z tych języków. Według Sądu Unii Europejskiej wymóg znajomości różnych języków nie może bowiem zostać uzasadniony potrzebami związanymi z komunikacją wewnętrzną, a można go przypisać wyłącznie zamiarowi przyznania uprzywilejowanego statusu określonym językom urzędowym.

99 W niniejszym przypadku jest poza sporem, iż w ogłoszeniu EPSO wymagało od kandydatów gruntownej znajomości jednego języka urzędowego będącego językiem głównym oraz zadowalającej znajomości języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego, będącego drugim językiem, który nie

może pokrywać się z językiem głównym. Tak więc Sąd stwierdza, że EPSO nałożyło na kandydatów wymóg znajomości tylko jednego z języków komunikacji wewnętrznej obowiązujących w instytucjach, które mogą ich zatrudnić.

100 Rzeczywiście w szczególnym przypadku kandydatów, którzy jako język główny wybrali język angielski, francuski lub niemiecki, wymóg zmuszający ich do wskazania innego z tych trzech języków jako drugiego języka wywołał skutek w postaci zobowiązania ich do wykazania znajomości dwóch języków komunikacji wewnętrznej, jednego będącego językiem głównym i drugiego będącego „drugim językiem".

101 Jednakże okoliczności tej nie można uznać za nieproporcjonalną do celu realizowanego przez EPSO.

102 W istocie z jednej strony fakt wyboru przez niektórych kandydatów języka angielskiego, francuskiego lub niemieckiego jako języka głównego stanowi okoliczność specyficzną dla każdego z nich (zob. podobnie wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 5 kwietnia 2005 r. w sprawie T-376/03 Hendrickx przeciwko Radzie, pkt 33).

103 Z drugiej strony należy przypomnieć, że zasada niedyskryminacji, będąca szczególnym wyrazem ogólnej zasady równości (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 19 października 1977 r. w sprawach połączonych 117/76 i 16/77 Ruckdeschel i in., pkt 7), stanowi razem ze wspomnianą zasadą ogólną jedno z praw podstawowych Unii, których poszanowanie zapewnia Trybunał (wyrok Trybunału z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie C-442/00 Rodríguez Caballero, pkt 32). W ww. wyroku w sprawie Włochy przeciwko Komisji (pkt 94) Sąd Unii Europejskiej podkreślił, iż wymogi językowe stosowane względem kandydatów na stanowiska w instytucjach i organach Unii Europejskiej nie mogą prowadzić do nieuzasadnionych różnic w traktowaniu miedzy obywatelami Unii ani stanowić przeszkody dla równego dostępu tych obywateli do proponowanych stanowisk.

104 W niniejszym przypadku rozwiązanie przyjęte przez EPSO rzeczywiście wywołało skutek w postaci różnego traktowania z jednej strony kandydatów, którzy wybrali jako język główny inny język niż angielski, francuski lub niemiecki, i z drugiej strony kandydatów, którzy wybrali jako język główny właśnie jeden z tych trzech języków. Podczas gdy pierwsi z opisanych kandydatów posiadali bowiem możliwość wyboru jednego spośród trzech języków, a mianowicie angielskiego, francuskiego i niemieckiego jako drugiego języka, w przypadku drugich ta możliwość wyboru została ograniczona do dwóch języków. Jednakże gdyby, jak życzyła sobie tego skarżąca, EPSO przyjęło inne rozwiązanie, polegające na przyznaniu kandydatom, którzy wybrali język angielski, francuski lub niemiecki jako język główny możliwości wskazania jako drugiego języka któregokolwiek z języków urzędowych, z wyjątkiem języka wybranego jako główny, to w wyniku takiego rozwiązania kandydaci ci uzyskaliby względem pozostałych kandydatów dużo większą korzyść niż ta, którą w rzeczywistości uzyskali ci pozostali kandydaci. Tak więc wobec konieczności dokonania wyboru jednego z dwóch rozwiązań, z których obydwa prowadzą do różnicy w traktowaniu między dwiema grupami kandydatów, EPSO przychyliło się do rozwiązania, które wywołuje mniejszą różnicę w traktowaniu, i nie można w związku z tym uważać, iż EPSO ustanowiło nieodpowiednie warunki językowe.

105 W konsekwencji zarzuty, zgodnie z którymi nałożenie na kandydatów, którzy wybrali język angielski, francuski lub niemiecki jako język główny, obowiązku wskazania innego z tych trzech języków jako drugiego języka, naruszyło art. 22 karty praw podstawowych, zasadę niedyskryminacji i art. 82 ust. 3 lit. e) WZIP, należy oddalić.

106 Ponadto w ramach wewnętrznego funkcjonowania instytucji Unii wybór języka, w którym będzie odbywała się komunikacja wewnętrzna, leży w gestii tychże instytucji, które mają prawo narzucenia go członkom swojego personelu. Z art. 6 rozporządzenia nr 1, które zostało przyjęte przez Radę na podstawie przepisów traktatu przyznających jej kompetencję do określenia systemu językowego instytucji Unii, wynika bowiem, że „instytucje mogą określić szczegółowe zasady stosowania systemu językowego w swych regulaminach". W efekcie, wbrew temu co utrzymują Królestwo Hiszpanii

i Republika Włoska, EPSO miało prawo, z którego skorzystało w ogłoszeniu – opublikowanym „w imieniu instytucji europejskich, a w szczególności Komisji i Rady" – ograniczenia zakresu wyboru w przypadku drugiego języka do języków angielskiego, francuskiego i niemieckiego.

107 Należy również oddalić argument dotyczący okoliczności, że w ogłoszeniu EPSO powinno było uzasadnić wybór trzech języków, które mogły być używane w ramach udziału w testach preselekcyjnych, z tego względu, iż jest poza sporem, że wybór ten ma związek z wymogami wewnętrznymi instytucji (zob. podobnie ww. wyrok w sprawie Hiszpania przeciwko Komisji, pkt 88).

108 Argument podniesiony przez Królestwo Hiszpanii i dotyczący okoliczności, że wymóg językowy figurujący w ogłoszeniu faworyzował kandydatów będących obywatelami państw członkowskich, których językiem urzędowym jest język angielski, francuski lub niemiecki, co stanowiło naruszenie art. 12 WE zakazującego wszelkiej dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, także nie może zostać uwzględniony, ponieważ wspomniani kandydaci, tak jak kandydaci będący obywatelami innych państw członkowskich, musieli przystąpić do testów preselekcyjnych w języku innym niż ten, którego gruntowną znajomość posiadają.

109 Wreszcie chociaż Republika Włoska na poparcie twierdzenia, że ograniczenie zakresu wyboru w przypadku drugiego języka stanowi naruszenie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, podnosi, że zwykła praktyka EPSO, również po przystąpieniu dziesięciu nowych państw członkowskich w 2004 r., polega na nieustanawianiu żadnego ograniczenia w kwestii wyboru drugiego języka w ramach konkursów mających na celu zatrudnienie urzędników, z akt sprawy nie wynika jednak, iż EPSO zobowiązało się publicznie – czego zresztą nie mogłoby uczynić zgodnie z prawem – do nieustanawiania żadnych ograniczeń w przedmiocie wyboru drugiego języka w ramach organizowanych przez siebie procedur selekcji członków personelu kontraktowego.

110 Z powyższego wynika, że część drugą zarzutu pierwszego należy oddalić.

W przedmiocie trzeciej części zarzutu pierwszego, dotyczącej niezgodności z prawem sposobu publikacji ogłoszenia i warunków wyboru języka korespondencji między EPSO a kandydatami

111 Republika Włoska twierdzi, że decydując – co więcej, bez uzasadnienia – o tym, że ogłoszenie zostanie opublikowane wyłącznie w językach angielskim, francuskim i niemieckim oraz że jako język korespondencji między organem administracji a kandydatami może zostać wskazany tylko jeden z tych trzech języków, EPSO naruszyło art. 12 WE, art. 22 karty praw podstawowych, a także art. 1–6 rozporządzenia nr 1.

112 Jednakże takie naruszenia prawa nie mogły zaszkodzić interesom skarżącej, gdyż po publikacji ogłoszenia miała ona możliwość zapisania się na egzaminy, uczestnictwa w przewidzianych testach preselekcyjnych i komunikowania z EPSO (zob. podobnie wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 9 lutego 1994 r. w sprawie T-3/92 Latham przeciwko Komisji, pkt 53). Zaś interwenient nie może podnieść argumentu, który byłby niedopuszczalny w przypadku podniesienia go przez stronę skarżącą.

113 W tych okolicznościach należy w każdym wypadku oddalić część trzecią zarzutu pierwszego.

114 Jako że trzy części zarzutu pierwszego nie zostały uwzględnione, zarzut ten należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu drugiego, dotyczącego „naruszenia zasad dobrej administracji, równego traktowania, obiektywizmu i uzasadnionych oczekiwań”

Argumenty stron

115 Zarzut ten składa się zasadniczo z dwóch części.

116 W części pierwszej zarzutu skarżąca podnosi, że podczas testów preselekcyjnych, w których uczestniczyła w dniu 6 stycznia 2006 r., wystąpiły zakłócenia techniczne. Przynajmniej cztery razy przebieg tych testów miał zostać bowiem przerwany ze względu na usterki w obsłudze jej komputera, a każda z tych przerw wymagała interwencji informatyka. Zakłócenia te zakłóciły jej spokój i pozbawiły ją części czasu, który jej przysługiwał, a nie zezwolono jej na ponowne rozpoczęcie egzaminu ani nie przyznano dodatkowego czasu w celu zrekompensowania czasu utraconego.

117 Skarżąca podkreśla, że zasadniczo egzaminy zorganizowane przez EPSO w grudniu 2005 r. i styczniu 2006 r. odbyły się, jak stwierdzono w wielu relacjach zebranych przez związek zawodowy Union Syndicale, w warunkach „wielkiego zamieszenia” oraz że – tytułem przykładu – pomimo poprawnego zapisu na egzaminy pewna liczba kandydatów nie mogła wziąć w nich udziału lub z powodu zakłóceń informatycznych nie miała dostępu do pytań testowych. Co więcej, przedstawiciele personelu w komisji ds. naboru podczas dziesiątego spotkania tej komisji z EPSO odmówili zatwierdzenia wyników selekcji między innymi z powodu zakłóceń technicznych, które występowały podczas całego przebiegu egzaminów zorganizowanych w ramach ogłoszenia.

118 Skarżąca utrzymuje, że nieprawidłowości, które miały miejsce podczas jej testów preselekcyjnych, mają ewidentnie istotne znaczenie, gdyż z uwagi na powtarzalność, częstotliwość i czas potrzebny do ich wyeliminowania poważnie zakłóciły jej koncentrację.

119 W części drugiej zarzutu skarżąca zwraca uwagę na wyniki, o których została powiadomiona decyzją z dnia 14 marca 2006 r. Skarżąca wyjaśnia, iż przesłanie jej, tak jak i 62 innym kandydatom, wiadomości elektronicznej w dniu 27 lutego 2006 r., informującej ją o tym, że pomyślnie przeszła testy preselekcyjne, a następnie w dniu 14 marca 2006 r. kolejnej wiadomości elektronicznej, zawierającej przeciwstawne informacje, pokazuje, iż wystąpił problem przy zapisywaniu lub przetwarzaniu wyników egzaminów. Ponadto istnieje sprzeczność między z jednej strony decyzją z dnia 14 marca 2006 r. informującą ją, że wiadomość elektroniczna z dnia 27 lutego 2006 r. zawierająca błędną informację o pomyślnym przejściu testów była wynikiem „błędu przy sporządzaniu pism adresowanych do kandydatów”, a z drugiej strony e-mailem z dnia 19 kwietnia 2006 r., zgodnie z którym źródłem tego błędu była pomyłka w obliczaniu ogólnej oceny. Wreszcie z pisemnej relacji innej kandydatki wynika, że baza informatyczna, w której były przechowywane odpowiedzi kandydatów na pytania zawarte w testach preselekcyjnych, uległa uszkodzeniu.

120 W ramach obrony Komisja wnosi o oddaleniu obydwu części zarzutu.

121 Jeżeli chodzi o część pierwszą Komisja twierdzi, że skarżąca nie przedstawiła żadnego dowodu ani nawet nie uprawdopodobniła argumentu, zgodnie z którym nieprawidłowości miały wpływ na przebieg jej testów.

122 Jeżeli chodzi o część drugą zarzutu Komisja podkreśla, że okoliczność, iż w wiadomości elektronicznej z dnia 27 lutego 2006 r. skarżąca została błędnie poinformowana o pomyślnym przejściu testów preselekcyjnych, była wynikiem błędu w programowaniu komputera, który nie uwzględnił faktu, że uzyskując jedynie 33,33% poprawnych odpowiedzi na testach mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, skarżąca nie uzyskała minimum wymaganego w piśmie z dnia 21 listopada 2005 r., czyli 35%.

Ocena Sądu

– W przedmiocie części pierwszej zarzutu drugiego

123 W oparciu o zasady dobrej administracji i równego traktowania instytucje są zobowiązane zapewnić wszystkim kandydatom biorącym udział w konkursie możliwie najspokojniejszy i najbardziej prawidłowy przebieg egzaminów. Nieprawidłowość, która wystąpiła podczas egzaminów, nie ma jednakże wpływu na ich zgodność z prawem, chyba że miała istotny charakter i mogła zniekształcić wyniki egzaminów. Jeżeli taka nieprawidłowość wystąpiła, do pozwanej instytucji należy udowodnienie, że nie miała ona wpływu na wyniki egzaminów (wyrok Sądu z dnia 13 grudnia 2006 r. w sprawie F-22/05 Neophytou przeciwko Komisji, pkt 60).

124 W niniejszym przypadku skarżąca podnosi, że podczas testów preselekcyjnych, do których przystąpiła w dniu 6 stycznia 2006 r., wystąpiły zakłócenia techniczne oraz że przynajmniej cztery razy przebieg tych testów został przerwany ze względu na usterki w obsłudze jej komputera. Jednakże żadna z podniesionych przez nią okoliczności nie pozwala na jednoznaczne określenie charakteru zakłóceń, które miały jej dotyczyć. W szczególności takiego dowodu nie stanowi ani okoliczność, że podczas egzaminów innych kandydatów wystąpiły usterki techniczne, ani okoliczność, że podczas spotkania z EPSO przedstawiciele personelu w komisji ds. naboru odmówili zatwierdzenia wyników selekcji między innymi z powodu tych usterek. Poza tym, chociaż tabela zawierająca wyniki uzyskane przez skarżącą, do której miała ona dostęp przez stronę internetową EPSO, pokazuje, iż czas udzielania przez skarżącą odpowiedzi na cztery pytania testu mającego na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego był dłuższy niż czas odpowiedzi na pozostałe pytania, okoliczność ta nie stanowi dowodu faktycznego wystąpienia podniesionych zakłóceń, których wystąpienie zostało zresztą oficjalnie zakwestionowane w zaświadczeniu sporządzonym przez spółkę organizującą testy preselekcyjne. Należy wreszcie zauważyć, że skarżąca nie wykazała, że zasygnalizowała fakt wystąpienia takich zakłóceń przed zapoznaniem się z decyzją z dnia 14 marca 2006 r.

125 W konsekwencji część pierwszą zarzutu drugiego należy oddalić.

– W przedmiocie części drugiej zarzutu drugiego

126 Jest poza sporem, że najpierw, w wiadomości elektronicznej z dnia 27 lutego 2006 r. EPSO powiadomiło skarżącą, iż pomyślnie przeszła testy preselekcyjne, ale następnie decyzją z dnia 14 marca 2006 r. poinformowało ją o tym, że nie przeszła wspomnianych testów. Ponadto z akt sprawy wynika, że administracja wyjaśniała na kilka różnych sposobów fakt wysłania takich sprzecznych ze sobą wiadomości. Tak więc pierwotnie EPSO powołało się w decyzji z dnia 14 marca 2006 r. na „błąd przy sporządzaniu pism", następnie w piśmie z dnia 19 kwietnia 2006 r. na „pomyłkę w obliczeniach", a w odpowiedzi na zarządzony przez Sąd środek organizacji postępowania Komisja stwierdziła, że przyczyną tego zdarzenia był „błąd w programowaniu komputera", precyzując, iż komputer nie uwzględnił faktu, że uzyskując jedynie 33,33% poprawnych odpowiedzi na testach mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, zainteresowana nie uzyskała wymaganego minimum, czyli 35%.

127 Jednakże należy podkreślić, iż Komisja przedstawiła tabelę zawierającą zakodowaną listę pytań, które zostały zadane skarżącej podczas testów mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi, prawidłowe odpowiedzi, których należało udzielić, a także odpowiedzi udzielone przez skarżącą na wszystkie pytania. Zaś o ile zainteresowana ogólnikowo zakwestionowała wiarygodność wyników przekazanych kandydatom przez EPSO, o tyle nie wykazała, a wręcz w ogóle nie twierdziła, że w przypadku testów preselekcyjnych mających na celu sprawdzenie jej zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi ogólny procent prawidłowych odpowiedzi był wyższy niż 33,33%.

128 Skarżąca mogłaby zaś skutecznie podważyć ogólną wiarygodność wyników przekazanych kandydatom przez EPSO w celu poparcia swojego żądania dotyczącego stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 14 marca 2006 r., tylko jeżeli to podważenie pozwoliłoby wykazać, że spełniłaby warunki ustanowione w piśmie z dnia 21 listopada 2005 r. odnoszące się do osiągnięcia poziomu co najmniej 35% prawidłowych odpowiedzi w testach preselekcyjnych. Ponieważ w niniejszym przypadku tak nie jest, część drugą zarzutu drugiego skarżącej należy oddalić, pomimo tego że EPSO poważnie naruszyło zasadę dobrej administracji, wysyłając skarżącej sprzeczne ze sobą wiadomości w przedmiocie wyników jej testów preselekcyjnych.

129 Z powyższego wynika, że zarzut drugi należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego „naruszenia zasady równego traktowania, zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań, przejrzystości i obowiązku uzasadnienia"

130 Zarzut trzeci obejmuje dwie części, z których pierwsza dotyczy naruszenia zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań i przejrzystości oraz obowiązku uzasadnienia, a druga naruszenia zasady równego traktowania.

W przedmiocie części pierwszej zarzutu trzeciego, dotyczącej naruszenia zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań i przejrzystości oraz obowiązku uzasadnienia

– Argumenty stron

131 Skarżąca twierdzi, że podczas spotkania w dniu 26 lipca 2005 r. EPSO zagwarantowało komisji ds. naboru, że kandydaci będą mogli uzyskać wgląd w swoje arkusze egzaminacyjne w przypadku zakwestionowania wyników lub na wniosek. Zainteresowana podnosi, że administracja nie zgodziła się na przekazanie jej treści pytań zawartych w testach preselekcyjnych, pomimo złożenia wniosku w tym przedmiocie, który został ujęty w piśmie z dnia 14 czerwca 2006 r.

132 Skarżąca dodaje, że odmowa przekazania jej przez EPSO treści pytań wywołała skutek w postaci uniemożliwienia jej samej oraz Sądowi dokonania oceny, czy pytania te były ważne i zasadniczo o tym samym poziomie trudności, co pytania zadane innym kandydatom.

133 W ramach obrony Komisja odpowiada, że zgodnie z orzecznictwem dotyczącym konkursów jedynymi dokumentami, do których kandydat może mieć dostęp, są jego własne egzaminy pisemne (wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 27 marca 2003 r. w sprawie T-33/00 Martínez Páramo i in. przeciwko Komisji). W niniejszym przypadku skarżąca otrzymała arkusz oceny swoich odpowiedzi w formie tabeli.

134 Komisja dodaje, że co prawda w piśmie z dnia 14 czerwca 2006 r. skarżąca zażądała od administracji przekazania jej treści zadanych jej pytań, ale wniosek ten przedstawiony został na podstawie rozporządzenia nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145, s. 43). Tymczasem wyłączną właściwość do rozpoznania takiej kwestii ma Sąd Unii Europejskiej. W efekcie skarga jest w tym zakresie niedopuszczalna.

135 Komisja podnosi w każdym wypadku, że przekazanie skarżącej treści zadanych jej pytań nie umożliwiłoby jej osiągnięcia zamierzonego celu polegającego na sprawdzeniu, czy pytania zadane ogółowi kandydatów charakteryzowały się tym samym stopniem ważności i trudności.

– Ocena Sądu

136 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 25 akapit drugi regulaminu pracowniczego każda decyzja indywidualna, która jest podejmowana na podstawie tego regulaminu i powoduje negatywne skutki, musi być uzasadniona. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem obowiązek uzasadnienia decyzji niekorzystnej ma na celu, po pierwsze, dostarczenie zainteresowanemu informacji niezbędnych do ustalenia, czy decyzja jest zasadna, a po drugie, umożliwienie jej sądowej kontroli (wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 23 stycznia 2003 r. w sprawie T-53/00 Angioli przeciwko Komisji, pkt 67; ww. wyrok w sprawie Martínez Páramo i in. przeciwko Komisji, pkt 43).

137 Ponadto w sprawach, w których skarżący będący kandydatami w konkursach nie przeszli egzaminów zorganizowanych w formie pytań wielokrotnego wyboru, zostało orzeczone, że administracja wywiązała się z obowiązku uzasadnienia, przekazując kandydatom informację o ocenach uzyskanych na egzaminach oraz o tym, iż określone pytania zostały unieważnione (zob. podobnie wyroki Sądu Pierwszej Instancji: z dnia 17 stycznia 2001 r. w sprawie T-189/99 Gerochristos przeciwko Komisji, pkt 34; z dnia 2 maja 2001 r. w sprawach połączonych T-167/99 i T-174/99 Giulietti i in. przeciwko Komisji, pkt 81, 82).

138 Tak więc jeżeli nie występują szczególne okoliczności, organ administracji organizujący egzaminy rekrutacyjne w formie pytań wielokrotnego wyboru wywiązuje się z obowiązku uzasadnienia informując kandydatów, którzy nie przeszli tych egzaminów, o ilości, wyrażonej w procentach, poprawnych odpowiedzi oraz w razie złożenia odpowiedniego wniosku – o tym, jakiej odpowiedzi należało udzielić na każde z zadanych pytań. Inaczej mogłoby być jedynie w sytuacji, gdy w zażaleniu skarżący konkretnie kwestionuje istotny charakter określonych pytań lub zasadność odpowiedzi uznanej za prawidłową, pod warunkiem że różnica między uzyskanym przez niego wynikiem a progiem uzyskania pozytywnego wyniku jest takiego rzędu, że w razie uznania jego zażalenia za zasadne (co wymagałoby stwierdzenia przez sąd, iż stan faktyczny został określony nietrafnie – zob. w odniesieniu do tej ostatniej kwestii wyrok Sądu z dnia 11 września 2008 r. w sprawie F-127/07 Coto Moreno przeciwko Komisji, pkt 32), mógłby się on znaleźć wśród kandydatów, którzy pomyślnie przeszli dany egzamin. W takiej sytuacja administracja miałaby bowiem obowiązek przekazania, w ramach odpowiedzi na zażalenie, wspomnianych informacji, a w szczególności treści pytań zadanych podczas egzaminów.

139 W niniejszym przypadku należy najpierw zauważyć, że jak stwierdzono powyżej, e-mailem z dnia 14 marca 2006 r. skarżąca została poinformowana o tym, iż udział poprawnych odpowiedzi udzielonych przez nią na teście mającym na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego wyniósł 32%, na teście zdolności operowania danymi liczbowymi – 35%, a łączny udział poprawnych odpowiedzi 33,33%, co sytuowało ją poniżej minimum wymaganego dla grupy funkcyjnej II, wynoszącego 35%. Ponadto, krótko przed złożeniem zażalenia, skarżąca mogła zapoznać się ze znajdującą się na stronie internetowej EPSO tabelą przedstawiającą w odniesieniu do każdego z zadanych pytań odpowiednio odpowiedź prawidłową, odpowiedź udzieloną przez siebie i czas udzielenia odpowiedzi. Ta sama tabela zawierała również wzmiankę, iż jedno z pytań zadanych skarżącej było nieczytelne i że z tego powodu został jej przyznany jeden punkt.

140 Co prawda jest poza sporem, że w zażaleniu wniesionym na decyzję z dnia 14 marca 2006 r. na podstawie art. 90 ust. 2 regulaminu pracowniczego skarżąca zażądała, by administracja przekazała jej treść pytań zawartych w testach mających na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi oraz że w odpowiedzi na zażalenie organ upoważniony do zawierania umów nie uwzględnił tego żądania, należy jednak zauważyć, iż we wspomnianym zażaleniu zainteresowana nie zakwestionowała konkretnie istotnego charakteru określonych pytań ani nawet nie podniosła w sposób bardziej ogólny, że zadano jej pytania ewidentnie nieodpowiednie lub nieważne. Zatem okoliczność, że Komisja nie przekazała skarżącej treści pytań zadanych jej podczas egzaminów, nie oznacza, iż instytucja ta naruszyła obowiązek uzasadnienia.

141 Z powyższego wynika, że część pierwszą zarzutu trzeciego należy oddalić.

W przedmiocie drugiej części zarzutu trzeciego, dotyczącej naruszenia zasady równego traktowania

– Argumenty stron

142 Skarżąca przypomina, powołując się w szczególności na wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 27 czerwca 1991 r. w sprawie T-156/89 Valverde Mordt przeciwko Trybunałowi Sprawiedliwości, pkt 121–123, oraz ww. wyrok w sprawie Giulietti i in. przeciwko Komisji, pkt 73 i 74, że o ile pytania zadawane kandydatom uczestniczącym w egzaminie nie muszą być takie same, to w każdym wypadku ich poziom musi być równoważny. Tymczasem w niniejszym przypadku komisja ds. naboru kilkakrotnie wyrażała obawy w odniesieniu do ryzyka nieprawidłowości egzaminów wynikającego z okoliczności, że pewne pytania nie zostały opracowane przez same instytucje, ale przez prywatne spółki, które zawarły umowy z EPSO. Komisja ds. naboru zwracała również uwagę na ryzyko, że z uwagi na zbyt wysoką trudność niektórych pytań i przypadkowość ich wyboru skala trudności egzaminu mogła być różna dla poszczególnych kandydatów.

143 W ramach obrony Komisja twierdzi, że skarżąca nie przedstawiła żadnych dowodów, które wskazywałyby na to, iż zadane jej pytania były nieodpowiednie.

– Ocena Sądu

144 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem komisja konkursowa dysponuje szerokim zakresem uznania co do szczegółowej treści egzaminów przewidzianych w ramach konkursu. Sąd Unii może kwestionować tę treść jedynie w przypadku, gdy wybiega ona poza ramy wskazane w ogłoszeniu o konkursie lub nie jest zgodna z celem egzaminu konkursowego (wyrok Trybunału z dnia 8 marca 1988 r. w sprawach połączonych 64/86, od 71/86 do 73/86 i 78/86 Sergio i in. przeciwko Komisji, pkt 22; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawach połączonych T-285/02 i T-395/02 Vega Rodríguez przeciwko Komisji, pkt 35). Tak więc w ramach egzaminów składających się z testów wielokrotnego wyboru Sąd nie może zastąpić oceny komisji konkursowej własną oceną. Pytanie należałoby zakwestionować, ewentualnie w świetle zaproponowanych odpowiedzi, wyłącznie jeśli okazałoby się, że jest ono w sposób oczywisty niewłaściwe zważywszy na cel danego konkursu (ww. wyrok w sprawach połączonych Vega Rodríguez przeciwko Komisji, pkt 36). Przytoczone orzecznictwo dotyczące konkursów znajduje zastosowanie w drodze analogii do ogłoszeń o przyjmowaniu zgłoszeń do pracy.

145 W niniejszym przypadku z akt sprawy wynika, że w celu zapewnienia równego traktowania kandydatów EPSO zadecydowało, że pytania znajdujące się w bazie pytań zostaną podzielone w oparciu o pięć stopni trudności oraz że w szczególności w przypadku kandydatów do pełnienia funkcji członków personelu kontraktowego w grupie funkcyjnej II komputer podczas testów zdolności rozumienia tekstu pisanego dokona losowego wyboru dwudziestu pytań odpowiadających czwartemu stopniowi trudności i pięciu pytań odpowiadających trzeciemu stopniowi trudności, a podczas testów operowania danymi liczbowymi – piętnastu pytań odpowiadających czwartemu stopniowi trudności i pięciu pytań odpowiadających trzeciemu stopniowi trudności. Tak więc EPSO dołożyło starań, by zapewnić, że poziom trudności egzaminu będzie równoważny dla wszystkich kandydatów.

146 Ponadto Sąd mógłby podać w wątpliwość zasadność podziału pytań w oparciu o różne poziomy trudności tylko w drodze zbadania wszystkich pytań, co należałoby do jego zadań, jedynie gdyby liczne okoliczności wskazywały na to, iż podział dokonany przez organizatorów był obarczony błędami wykraczającymi poza przysługujący im zakres uznania. Jednakże w niniejszym przypadku skarżąca ograniczyła się do ogólnikowego wskazania wątpliwości dotyczących ważności i stopnia trudności niektórych pytań zawartych w bazie danych, ale w żadnym razie nie podniosła, że z wyjątkiem jednego unieważnionego pytania, za które otrzymała jeden punkt, zostały jej zadane pytania, które były w sposób oczywisty nieodpowiednie lub nieważne w kontekście celu ogłoszenia.

147 Część druga zarzutu trzeciego nie może zatem zostać uwzględniona.

148 Z powyższego wynika, że zarzut trzeci należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego braku właściwości EPSO

Argumenty stron

149 Podczas rozprawy skarżąca podała w wątpliwość, czy EPSO było właściwe do przyjęcia decyzji z dnia 14 marca 2006 r.

150 Republika Włoska sprecyzowała, że z art. 82 ust. 5 WZIP oraz z ogólnych przepisów wykonawczych w sprawie procedur naboru i zatrudniania pracowników kontraktowych w Komisji, przyjętych decyzją z dnia 7 kwietnia 2004 r. (opublikowanych w *Informacjach Administracyjnych* nr 49-2004 z dnia 1 czerwca 2004 r., zwanych dalej „ogólnymi przepisami wykonawczymi dla członków personelu kontraktowego"), wynika, iż jeżeli chodzi o nabór członków personelu kontraktowego, właściwość EPSO jest ograniczona do określania treści testów i organizacji procedur naboru i nie obejmuje możliwości odrzucenia kandydatury. Tak więc według Republiki Włoskiej w niniejszym przypadku właściwość w tym względzie należała do instytucji, których zamiarem było stworzenie bazy danych członków personelu kontraktowego.

Ocena Sądu

151 Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 82 ust. 5 zdanie pierwsze WZIP „[EPSO] wspomaga na wniosek różnych instytucji działania w zakresie wyboru pracowników kontraktowych [członków personelu kontraktowego], w szczególności poprzez określenie treści testów i organizację procedur selekcyjnych". Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 2 decyzji 2002/620 „[EPSO] może wspierać instytucje, organy, urzędy i agencje ustanowione przez traktaty lub zgodnie z nimi w ich wewnętrznych konkursach i przy selekcji innych pracowników". Wreszcie art. 5 ust. 2 ogólnych przepisów wykonawczych dla członków personelu kontraktowego stanowi, że testy mające na celu sprawdzenie zdolności rozumienia tekstu pisanego i operowania danymi liczbowymi „są organizowane przez EPSO lub pod jego kierownictwem".

152 W niniejszym przypadku, ponieważ, jak wynika z samej treści ogłoszenia, zostało ono opublikowane przez EPSO „w imieniu instytucji europejskich, w szczególności Komisji i Rady", EPSO było właściwe na podstawie przepisów przytoczonych w punkcie poprzednim do tego, by zorganizować testy preselekcyjne i odrzucić kandydatury osób, które nie przeszły tych testów.

153 W efekcie zarzut dotyczący braku właściwości EPSO do przyjęcia decyzji z dnia 14 marca 2006 r. nie może zostać uwzględniony.

154 W związku z powyższym należy oddalić żądanie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 14 marca 2006 r. i co za tym idzie, również żądanie stwierdzenia nieważności „decyzji EPSO lub komisji ds. naboru o niezarejestrowaniu skarżącej w bazie danych kandydatów, którzy pomyślnie przeszli testy preselekcyjne".

155 Z całości powyższych rozważań wynika, że skargę należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

156 Na mocy art. 122 regulaminu postępowania przepisy tytułu II rozdział ósmy dotyczące kosztów postępowania przed Sądem stosują się tylko do spraw wniesionych do Sądu po dniu wejścia w życie tegoż regulaminu, czyli po dniu 1 listopada 2007 r. Istotne w tym zakresie przepisy regulaminu Sądu Unii Europejskiej znajdują nadal zastosowanie odpowiednio do spraw w toku przed Sądem przed tą datą.

157 Na mocy przepisów art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem Unii Europejskiej kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Jednakże na mocy przepisów art. 88 tegoż regulaminu w postępowaniu między Unią a jej urzędnikami instytucje pokrywają koszty własne. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy orzec, że każda strona pokryje własne koszty.

158 Na podstawie art. 87 § 4 akapit pierwszy regulaminu postępowania przed Sądem Unii Europejskiej Królestwo Hiszpanii i Republika Włoska pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD DO SPRAW SŁUŻBY PUBLICZNEJ (w pełnym składzie)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) M.T. Angioi i Komisja Europejska pokrywają własne koszty.

3) Królestwo Hiszpanii i Republika Włoska, występujące w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty.

Mahoney Gervasoni

Kreppel Tagaras Van Raepenbusch

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 29 czerwca 2011 r.

Sekretarz
W. Hakenberg

Prezes
P. Mahoney

Treść niniejszego orzeczenia, jak również cytowanych w nim orzeczeń sądów Unii Europejskiej, jest dostępna na stronie internetowej www.curia.europa.eu i jest co do zasady publikowana w porządku chronologicznym odpowiednio w *Zbiorze Orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości i Sądu* lub w *Zbiorze Orzeczeń – Służba Publiczna*.